

Fenntartható szalmabála építészettel a szociálisan rászorulóknak

A szalmabála építészet lehetővé teszi a meglévő fenntarthatatlan, egészségtelen lakóterek utólagos hőszigetelését és -különösen szalmabála boltozatok építésével - anyag takarékos, alacsony költségekkel üzemeltethető, nagyon jó lakó komfortú lakóterek létrehozását. Ezen túlmenően a technológiával lehetőség van tároló helyiségek és csarnokok építésére is. A munkaigényes de könnyen elsajátítható tevékenység munkalehetőséget jelent sok rászorulóknak, szegénységben élőknek és roma származású személynek. Az építőanyag mindenütt helyben, olcsón vagy ingyen megtalálható, költséges szállítására nincs szükség, így a leghátrányosabb régiókban is felhasználható. A helyi kezdeményezésű munkákra helyi munkanélkülieket alkalmazhatnak akik a fogásokat elsajátítva újabb munkákban is részt vehetnek, a sikereiken felbuzdulva szakképesítést is szereznek, rendszeres munkájuk lesz a társadalom megbecsült tagjaivá válnak.

Szalmabála, bálázható anyagból bála, vagy egyszerű kézi munkával mezőgazdasági hulladékból készített építő blokk mindenütt helyben előállítható. Sok szegényebb család rossz kifűthetetlen házakban él a hideg falakra lecsapódó pára penészes, egészségtelen lakást eredményez. Hiába szeretnének változtatni az ipari termékek megfizethetetlenek számukra. Szándék van, munkakedv is van, mutassuk meg milyen megoldás kínálkozhat.

Szalmabála felhasználásával lakások építhetőek, a meglévők egészségesé, fenntarthatóvá alakíthatóak a kilátástalan emberek kezébe munkát lehet adni, a becsülettel elvégzett munka a környezetükből elismerést vált ki. Kezdetben azt gondoltuk ha a lehetőséget minden eszközzel terjesztjük elérjük céljainkat. A Magyar Szalmaépítők Egyesülete honlapján cikkekkel, valamint gyakran ismételt kérdések rovatban a kérdések elé menve leírjuk a válaszokat, levelező fórumunkon válaszolunk a mindenkinek, a honlapon megtalálhatóak a programjainkon forgatott videók elérhetőségei is. Találkozóink nyíltak bárki személyesen eljöhet. Megismerhetőek voltunk újság cikkekből, TV és rádió riportokból.

Kezünkben az építés lehetősége. Néhányan felismertük az egyszerű technológia adja magát hogy szociális célra is kiválóan lehet és kell fordítani.

Legnagyobb szociális vívmányunkat a kupola építését nagy lelkesedéssel önkéntesen csináltuk, a segíteni akarás, a jó társaság, a tanulni vágyás, a sikerélmény utáni vágy elég motiváció volt ennek a csodának a megvalósításához. Tépelődött a ház tulajdonosa hogyan fizesse ki a szabad idejüket feláldozó segítőkét. Elgondolkodtunk aki önként jön kényszer nélkül az kalákázik, ha lesz rá mód visszakapja a segítséget. A régi és az építés során szerzett új barátokból kialakult egy kaláka kör, bármelyikünknek segítségre van szüksége megyünk és segítünk. Ebben a projektben így működünk, az egyesülettől függetlenül néhány szociálisan érzékeny egyesületi tag és további barátok.

Boltozatok építéséhez trapéz alakú bálák szükségesek, Az egyesület ács szakmájú tagja

szalagfűrészelt vett erre a célra, másik ezermester tag segédeszközt készített amely megvezeti a bálákat így biztosítja az azonos vágási szöveget. A bálákat aratás után a tarlóról magunk gyűjtöttük össze, csak a bálázógép költségeit kellett kifizetnünk. A tapasztáshoz szükséges vályogot közeli alap ásásból kaptuk ingyen és hálásak voltak hogy nem kell a távoli lerakóba szállítani, ezzel is csökkent a környezetterhelés. A faanyag nagy részét egy rönkház hulladéka fedezte. A nyílászárókat bontásból kidobásra szánt ablakokból és ajtókból nyertük.

Sikerünkön felbuzdulva pályázatot hirdetünk utólagos hőszigetelésre. Pályázatunkban a nyertes pályázó házat szervezésünk és irányításunk segítségével egy kalákás tanfolyam keretében leszigeteljük, eközben megtanulják a kalákázók a kivitelezési fogásokat. A további házakat önszerveződésben a háztulajdonosok kalákában hőszigetelhetik, a munka vezetését egyesületünk tagjai végzik, később a résztvevők közül a rátermettek az egyesület szociális munkásaiként vagy egyéni vállalkozóként átveszik a staféta botot, szakképesítést szerezve ház építésbe is részt vehetnek ha vállalják a szociális árképzést.

Mostantól tudatosan készül az egyesület a szociális munkára, közhasznúvá alakulunk, bejelentkezünk az önkénteseket fogadó szervezetek közé. Egy-két napos munkákat továbbra is önkéntesen számolatlanul végzünk, az ezt meghaladó egy két hetes feladatot elvállaló önkénteseinknek költségtérítést és jutalmat fizet az egyesület, ezt az eddigi megtakarításainkból, adományokból és pályázatokból kívánjuk fedezni. Ilyen feladatokat akár a tanfolyamaink résztvevői is tudásuk elmélyítése után elláthatnak. Nem csak pénzbeli adományokat várunk hanem építőanyagokat, kölcsön adható szerszámokat, a munkák elvégzéséhez a résztvevők kiszolgálásához szükséges bármilyen adományt elfogadunk. Létrehozunk egy adatbázist amelynek segítségével az adomány és a felhasználó a legkisebb szállítással raktározás nélkül egymásra talál.

A hőszigetelésekkel szerzett tapasztalatok birtokában, a kapott adományok és nyertes pályázatok segítségével létrehozott eszközöket és gépeket használva elindítjuk a szociális ház építő programunkat. Az építendő házakat a lehető legésszerűbb, legtakarékosabb és kiválóan élhető, magas esztétikai igényeket kielégítőre tervezzük és építjük meg. Ennek érdekében létrehozunk Iszkaszentgyörgyön egy kutató, fejlesztő bázist. Itt meg építünk egy minta házat önkéntesekkel tanfolyam keretében, ez a ház az ötletgazda finanszírozásában valósul meg, ő életvitelszerűen benne fog lakni. A házba beépített műszerek alapján lehetőségünk lesz még jobban megismerni és tökéletesíteni a működését.

Tevékenységünk nem csak az építészetre korlátozódik. Országgh József megismertette velünk a fenntartható víz és szennyvíz gyűjtés, tisztítás és kezelés módját. Az energia ellátás fenntartható megoldását is megismertük. A permakultura elveit érvényesítve a ház körül tevékenykedve vegyszer mentesen friss terményekkel láthatjuk el családunkat.

Adatok a projektről:

Az épület alapterülete: 40 m²

Az épület összköltsége: 2,5 millió forint

Építés időtartama: 2011. szeptember-november, hétvégéken

Építésben résztvevők száma: 6-8 fő/alkalom

Felhasznált építőanyagok: sóder, cement, vas, bitumenes szigetelő lemez, 250-280 db bála, 16 m³ agyag a tapasztáshoz, 5 m³ faanyag, tetőfólia, válaszfal bontott téglából, használt nyílászárók, használt szaniterek

Fűtés vaskályhával, melegvíz előállítás elektromos bojlerrel, komposztvécé